

СІЛЬСЬКИЙ ГОЛОВА

Слава Ісусу Христу! Шановні односельчани. Вітаю Вас з нагоди свята Покрови Пресвятої Богородиці, нашого храмового свята!

Саджавка зустрічає це свято в теплій атмосфері. В теплій тому, що між двома найбільшими церковними громадами вже немає протиріччя, сьогодні немає того поділу, що колись існував між конфесіями. В теплій тому, що вже стовідсотково здійснено газифікацію нашого села. По новій артерії тече блакитне паливо. І кожен бажачий, який ще із тих чи інших причин не підключився до газопроводу, може підключити газ до власної оселі. В школі нашим дітям уже не доводиться сидіти за партами в шапках та куртках, бо нещодавно здійснено введення в експлуатацію котельню, яка забезпечує належне обігрівання приміщень школи, поміняно старі дерев'яні вікна на пластиківі. Здійснюється все можливе для того, щоб так само було також у ФАПі, Будинку культури і в дитячій садочку, щоб була можливість збільшити кількість дитячих груп, що як показує практика є гострою потребою нашого сьогодення.

Зроблено чимало, але тим не менше перед нами стоїть ще багато не вирішених питань. Почалася безплатна приватизація землі. Погано, що вона проводилась тільки перед президентськими виборами в якості піар-ходу. Працювати потрібно завжди. Разом із тим уряд обіцяє вже у близькому майбутньому внести зміни до чинного законодавства та відновити даний процес. Є проблема сполучення через річку Прут. В наших людей на тому боці багато городів, тому в перспективі заплановано побудову вітки лінії електросполучення. Уже навіть є попередній проект відведення та спонсори. Що це дасть? Це і міст через річку, і стійке берегоукріплення, електроенергія і нові робочі місця.

Прибирання кладовищ це також важлива проблема. Вже цього місяця буде обов'язково залучена вся техніка села і за домовленістю обох громад буде організовано, в останню суботу місяця, прибирання і вивіз сміття з цвинтаря.

І я вірю що ми зі всіма проблемами впораємось, бо люди у нас в селі дуже сумлінні і працьовиті. Ще раз вітаю всіх Вас зі святом. Зичу щастя і здоров'я.

Сільський голова Кисляк О. М.

СВЯТА ПОКРОВА

**Пресвята Покрівонько,
Перед твоїм кривалом
Голови схиляємо.
Прохаємо, Покрівонько,
Од лиха укрити,
Здоров'ячко наше
Знов нам обновити.**

14 жовтня – свято Покрови Пресвятої Богородиці або, як кажуть в народі, Святої Покрови. Саджавка святкує храмове свято. Два величні храми села - УАПЦ та УГКЦ - Покрови Пресвятої Богородиці.

Це храмове свято – особливе, бо виповнюється 610 років з дня першої писемної згадки села, хоча своїм корінням воно сягає глибшої давнини. Пройшло 68 років від дня створення УПА. Українська Повстанська Армія, яка постала в час другої світової війни, на землях Західної України, як збройна сила проти гітлерівської і більшовицької окупації батьківських земель, теж обрала собі свято Покрови за день Зброї, віддавшись під опіку святої Богородиці. Саджавчани вписали свою сторінку у визвольній боротьбі повстанської армії.

На Покрову упродовж всього дня спостерігали за погодою: якщо з Півдня дув низовий вітер, зима буде теплою, якщо дув вітер із Півночі – холодною, із Заходу – сніжною. Коли

протягом дня вітер змінює напрямок, то й зима буде нестійкою. Якщо на Покрову листя з вишень не опало, зима буде теплою, і якщо сніг не випав, то його не буде і в листопаді. То ж вітаємо з святом всіх саджавчан. Здоров'я та наснаги вам бажаємо, нехай безкрає синє небо дарує вам дощик, коли вам треба, нехай багаті врожаї не покидають нашої землі, щоби зі столу в вас не вибувало і ковбаса і м'ясо й сало, і щоб на нашій славній Україні була щасливою людиною!

ПРО НАС

Шановні односельчани ви тримаєте в руках перший примірник сільського часопису «Саджавка»

Мета видання: щомісячно інформувати жителів села про актуальні події сільського життя людей села, тенденцій культурного та духовно-історичного життя.

Редакційна група сподівається на інформаційну підтримку даного видання кожним жителем села.

Замовити газету можна в Саджавській сільській раді.

В НОМЕРІ:

Перелік кандидатів на посаду Саджавського сільського голови ...стор. 2

Список кандидатів у депутати з виборів депутатів Надвірнянської районної ради в одномандатних мажоритарному виборчому окрузі №24 ...стор.2

Приєднуйтеся до нас в мережі Інтернет...стор. 2

Саджавське жіноцтво у визвольній боротьбі ...стор 3

Перелік кандидатів

на посаду Саджавського сільського голови
Надвірнянського району Івано-Франківської
області в одномандатному виборчому окрузі

Прізвище, ім'я по батькові кандидата	Місце проживання	Рік, місяць, дата народження	Партійність
Венгреник Андрій Миколайович	с. Саджавка вул. Українська	13.11.1982	позапартійний
Грицюк Михайло Ярославович	с. Саджавка вул. Руднева, 7	25.11.1986	позапартійний
Джигринюк Михайло Якович	с. Саджавка вул. Коновальця, 9	03.11.1960	позапартійний
Кисляк Олег Михайлович	с. Саджавка вул. Стуса, 2-А	10.10.1963	позапартійний
Костюк Василь Олексійович	с. Саджавка вул. Українська, 37-А	08.03.1957	позапартійний
Кухтар Михайло Несторович	с. Заріччя	14.05.1964	позапартійний
Томашук Галина Іванівна	с. Саджавка вул. Українська, 59-В	25.07.1966	позапартійний
Христан Михайло Ілліч	с. Саджавка вул. Яворницького, 22	01.03.1953	позапартійний
Щербатюк Іван Олексійович	с. Саджавка вул. Підгірянки, 36	18.01.1944	позапартійний

Список кандидатів у депутати з виборів депутатів Надвірнянської районної ради в одномандатних мажоритарному вибор- чому окрузі №24

Від ВО «Свобода» - **Голіней Ігор Михайлович** - майстер МПП «Ікопласт»;

Від УП - **Грицюк Андрій Володимирович** - інженер I категорії БДКС «Прикарпаттрансгаз»;

Від КУН - **Грицюк Уляна Василівна** - директор Саджавського будинку культури;

Від НПУ - **Ковалюк Василь Іванович** - гол. лісничий ДП «Надвірнянський лісгосп»;

Від «Фронту Змін» - **Костюк Володимир Васильович** - контролер-ревізор Івано-Франківського КРУ;

Від «НашоїУкраїни» - **Кузьмин Іван Іванович** - директор Саджавської ЗОШ I-III ст.;

Від НРУ - **Палійчук Галина Дмитрівна** - медсестра Саджавського ФАПУ;

Від ПР - **Середюк Світлана Степанівна** - учитель Саджавської ЗОШ I-III ст.;

Від ЄЦ - **Тороус Тетяна Іванівна** - завідувач дитячого садка «Дударик» с. Саджавка.

Приєднуйтесь до нас в мережі Інтернет

SADZHAVKA.ORG.UA — команда професіоналів, талановитих, енергійних, творчо мислячих людей, які володіють практичними навиками в різних галузях. Мета проекту **SADZHAVKA.ORG.UA** дати можливість усьому світові дізнатися якомога більше про чудове українське село Саджавка.

Серед правил і цінностей нашого проекту на перший план виходять загальнолюдські цінності. Ключовим фактором для нас також є постійний розвиток. Сучасний світ дуже динамічний, рух життя прискорюється і вимагає від людей пошуку, переосмислення, інтеграції. Цінності - це не тільки гроші і технології, це, перш за все, люди, і рівень розвитку кожної людини в нашому середовищі відіграє роль для нашого розвитку в цілому.

Запрошуємо до співпраці.

НОВИНИ ОБЛАСТІ

Інноваційні проекти області підтримає ЄС

3,5 млн. євро — таку суму може виділяти Європейський Союз на реалізацію кожного інноваційного проекту в малому і середньому бізнесі. Для цього винахідники та зацікавлені підприємці мають стати учасниками Сьомої Рамкової Програми ЄС.

За словами керівника групи експертів проекту Александра Баковського, на Прикарпатті добре розвинений малий бізнес, є творчий потенціал і регіон має нагоду отримати додаткові інвестиції. Консультативний центр проекту знаходиться у Прикарпатському національному університеті ім. Василя Стефаника.

Джерело: <http://odtrk.if.ua>

ШАНОВНІ БАТЬКИ

Громадськість села Саджавка звертається до всіх батьків, у яких є неповнолітні діти із проханням посилити батьківський контроль щодо перебування дітей без Вашого нагляду в нічний час доби у недозволених для цього місцях та закладах.

Своєчасна та належна реакція дозволить попередити негативний вплив на розвиток молоді, вберегти Ваших дітей від роспусти, вживання спиртних напоїв та наркотичних речовин.

Наші діти повинні зростати здоровими тілом і душею, створюючи для себе і навколишніх позитивне майбутнє, будучи впевненими при цьому, що за їхньою спиною є надійна і свідомо підтримка.

Саджавське жіноцтво у визвольній боротьбі

Діяльність молоді в довоєнні часи в обох читальнях Саджавської «Просвіти» так здружила і об'єднала молодих людей, що в часи збройної підпільної боротьби вони і далі були єдині. Коли хлопці брали участь у збройних сутичках, різних акціях, то на дівчат лягла велика відповідальність зв'язкових, санітарок, кухарок, розвідниць. Дівчатам було легше переходити із села в село, не викликаючи великої підозри в енкаведистів-облашників. У хатах станичних таємно проводили й ідейно-політичні навчання дівчат, і курси санітарок.

У Саджавці було три такі хати: у станичних Анни Максим'юк «Чайки» Анни Беркешук та Анни Михайлівни Христан. Інколи терміново збиралися у будь-якої підпільниці: «Зірки», «Одарки», «Квітки» — там, де хата схована в саду від чужих очей. Всього таких довірених дівчат було понад 20, адже майже кожна мала в УПА брата, якогось родича, однокласника чи коханого хлопця. Дівчата носили «штафети» в Красну, Середній Майдан, Вишнівці, Іванівці, Молодятин, Княждвір.

Стасюк Софія - «Оксана»

Переховували поранених, та хворих на тиф повстанців, носили їжу для них їжу з інших сотень у майданські та молодятинські ліси. Збирали одягу й медикаменти, попереджали про облави в селі.

Дуже часто носили їжу в ліс «Одарка» — Марія Ягнич (Олійник), сестра «Тура» та «Зірка» — сестра Василя Джигринюка — «Медведя». Під час оточення штабного бункера за Прутом була поранена в ногу Марія Кухтар, - «Квітка». Її привезли лікувати в Коломию. Підозрілою хворою зацікавилася НКВС. Підпільники негайно викрали «Квітку» із лікарні і перевезли в криївку. Переховуючись по селах, Марія Кухтар уникла вивезення до Сибіру. «Одарку» і «Зірку» вислали до Сибіру, але вони і звідти тікали, за що їм присудили ще по три роки.

А Марія Михайлівна Кузьмин — зв'язкова, жила на березі Пруту. Знала всі броди вночі чи вдень протягом восьми кілометрів річки. Кілька разів була на допитах у Ланчині. Після побоїв у повінь несла важливе донесення в Молодятин. Вода була дуже велика, холодна, майже до плечей. Її знесло далеко вниз, але таки втрималася і пішла в ліс. Вона померла у 1946 році після побоїв у НКВС і простудження в річці.

Прикладом відваги були для дівчат: Ганна Онуфріївна Максим'юк, яка пройшла вишкіл за межами району, Ганна Михайлівна Щербатюк, зв'язкова, Ганна Беркешук, дві Параски Якуб'як, Ганна Максим'юк, яка вчителювала, Ганна Христан, Параска Максим'юк. Остання приводила лікаря на подвір'я Івана Давидяка, де переховувався поранений «Колос» — Пеньківський Василь Михайлович.

Василь Пеньківський, «Сич», мав почуття гумору, він часто радив дівчатам, яке псевдо собі підібрати. Маленьку і спритну Анну Василівну Грицюк, 1922 р. н., назвав «Запаскою». Але на оцю «Запаску» не раз покладали дуже важливі завдання.

Якось, у жнива «Запаска» несла «штафету» в Красну. За лісом перестріли дівчину облашники. Вона встигла викинути «штафету» в коров'ячий слід і притоптати. Вони її обшукали, почали дуже бити. Може, й замучили б, але прибігла старша жінка, яка неподалік жала. Дівчина ще їй сказала: «Боже помагай». А через годину жінка врятувала Ганні життя, назвавши її своєю дочкою.

Ганна Грицюк (по чоловікові Сербенюк) і дотепер не знає ім'я своєї рятівниці.

Іншого разу несла вже із Красною кошачок сливок. Уже дорогою її знову зловили і били, не вірячи, що лише по сливки йшла в чуже село Красну. А взимку, вже пізніше, коли значна

частина сотні «Спартана» була знищена, привела «Запаска» до одного чоловіка в Красну якогось невідомого повстанця. А в того чоловіка були дружина і троє дітей. Він погодився переховати підпільника. Десь через годину привели дівчата ще двох партизанів. Ганна лише подивувалася, що цей одружений чоловік отак ризикує заради великої справи. Тоді була люта зима, по дорозі додому її хустка була чисто примерзла до волосся, зате вона врятувала людину. Це її порадувало, бо її брат Роман був у Червоній армії, але облашники деколи шукали українських партизанів і на їхнім подвір'ї. Коли облашники приїздили в село, то дівчата ховалися на подвір'ї голови сільської ради, до якого не йшли з обшуком.

Багато підпільниць, на жаль, уже відійшло у вічність, забравши із собою спогади про важке і героїчне життя молоді Саджавки в часи підпільної боротьби. Підпільниці, які дожили до наших днів, — бажані гості в місцевій школі. Адже ніяка книжка не зрівняється з розповіддю живої учасниці підпілля.

Параска Яківна Максим'юк (Андрушко), сестра «Зимного», розповідає, як майже через день мама пекла хліб для партизанів. Дуже часто приходили підпільники вночі їсти до них додому. Був випадок, що тато зарізали корову і «Гонта» у наплічниках виносив усе м'ясо до лісу, де були голодні і поранені партизани. Сім'ю Якова Максим'юка вивезли до Сибіру в 1947 році, а в 1948-му він там помер. Дружина і діти повернулися назад у Саджавку і виховали гарних дітей і онуків.

Кухтар Марія - «Квітка»

Любов притупляє фізичний біль

Група американських вчених з Медичного центру Стенфордського університету дійшла висновку, що палке і всепоглинаюче почуття любові, яке виникає в перші місяці романтичних відносин, знижує чутливість до болю, подібно до опіюдних анагетичних засобів і наркотичних речовин.

Як вважають дослідники, відкриття дозволить розробити нові лікарські препарати, що допомагають боротися з гострим хронічним болем у пацієнтів і не викликають побічних ефектів.

"Пристрасне почуття всепоглинаючої любові істотно позначається на стані духу, настрої людей, що в підсумку призводить до змін у сприйнятті болю. За цей ефект відповідають давні з еволюційної точки зору структури головного мозку, що функціонують за участю дофаміну - нейромедіатора, що відповідає за настрій, задоволення і мотивацію людини", - сказав один з керівників дослідження, професор Шон Макі.

Ученим вдалося показати, що думки про кохану людину активізують ділянку мозку, що відповідає за зниження болю у разі прийняття анагетиків, приємні відчуття від вживання кокаїну або радісні емоції від виграшу великої суми в лотерею. У ході експерименту восьми дівчатам і семи хлопцям потрібно було дивитися на принесені з собою фотографії коханих, а також гарних знайомих друзів і подруг. При цьому до їхніх долонь був прикріплений термостимулятор, що викликає відчутний біль при нагріванні. У ході перегляду знімків і одночасного нагріву термостимулятора вчені проводили сканування активності головного мозку добровольців. Вчені оцінювали безпосередній ефект від перегляду фотографій з коханими людьми за ступенем нагрівання термостимулятора, при якому біль ставав нестерпним. При цьому в ході контрольного експерименту вчені порівняли безпосередній ефект від почуття любові зі зниженням больових відчуттів, що викликаються відволіканням свідомості людини. Наприклад, учені просили підопічних думати про види спорту, в яких не використовуються м'ячі, поки відбувалося нагрівання термостимулятора. Виявилось, що почуття сильної закоханості і відволікання думок від відчуття болю однаковою мірою дозволяють знизити ці больові відчуття. Однак, як показало сканування головного мозку, нейронні механізми цих двох ефектів зовсім різні. "Однією з ключових ділянок головного мозку, що беруть участь у вгамуванні болю за допомогою почуття любові, є так зване прилегле ядро, яке відповідає за звикання до опіюдів, кокаїну і інших речовин. Цей центр ніби говорить решті мозку, що йому слід продовжувати вживати їх", - підсумували вчені. Нагадаємо, раніше американські вчені в ході ряду досліджень встановили, що розрив романтичних відносин призводить до активації тих же ділянок головного мозку, які беруть участь у формуванні наркотичної залежності.

НАШІ ВІТАННЯ

Ковблика Володимира та Івасюк Інну

з нагоди одруження щиро вітають молодят батьки

*Вітаємо вас в парі,
Хай на Вас добра днина,
Та грошей торбина,
А до того дитвори
Сотні півтори!*

Збираємо факти та матеріали для створення часопису з історії села Саджавки

Можливо, Ви володієте інформацією про історичні події минулого, учасниками яких були Ви особисто, Ваші родичі чи знайомі.

Дуже цінними будуть:

- фотографії;
- документи;
- старовинні речі;
- інші матеріальні свідчення історичного змісту.

тел. +380963375255
e-mail: gerye@sadzhavka.org.ua
icq: 458177611

Заздалегідь дякуємо за Ваше розуміння та співпрацю!

ПОСМІХНІСЬ

На виборах один із кандидатів отримав три голоси. Жінка йому:

- Зізнавайся! В тебе є любовниця?!

Інтелегентна людина, щоб зробити людям приємне, буде ділитись з ними горем, а не радістю.

Якщо людина - талант, то вона талановита у всьому. З ідіотами така ж ситуація.

24 ЖОВТНЯ

**у будинку культури
відбудеться зустріч
з кандидатами
на посаду**

**голови сільської ради
Запрошуються всі бажаючі**